

ÖDEMELERDE KRİPTO VARLIKLARIN KULLANILMAMASINA YÖNELİK DÜZENLEME

19/04/2021

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından, Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik, 31456 Sayılı Resmi Gazete’de 16.04.2021 tarihinde yayınlandı.

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun’a Dayanılarak çıkarılan ve 30.04.2021 tarihinde yürürlüğe girecek olan bu yönetmelikle **kripto varlıkların**,

- Ödemelerde kullanılması ve
- Ödemelerde kullanılmasına yönelik hizmetler sunulması yasaklanmıştır.

1. Kripto Varlıkların Ödeme Aracı Olamaması:

Kripto varlıklar, herhangi bir mal yada hizmetin alımında kullanılamaz. Örnek vermek gerekirse, kripto parayla otomobil satan otomobil üreticilerinin veya prim ödemelerinin bitcoinle yapılmasını kabul eden sigorta şirketlerinin yaptığına benzer işlemler Türkiye’de yapılamaz.

2. Kripto Varlıkların Ödemelerde Kullanılmasına Yönelik Hizmetlerin Sunulamaması:

Ödeme hizmeti sağlayıcıları, ödeme hizmetlerinin sunulmasında ve elektronik para ihracında kripto varlıkların doğrudan veya dolaylı olarak kullanılacağı iş modelleri geliştiremez ve bu tür iş modellerine ilişkin hizmet sunamazlar.

Yönetmelikle getirilen bu yasağın anlaşılabilmesi için ödeme hizmetleri, ödeme hizmet sağlayıcıları ve elektronik para ihracı kavramlarını izah etmemizin yerinde olacağı kanaatindeyiz.

Ödeme hizmetleri kavramı: Banka altyapısını kullanarak veya tamamen kendi altyapılarını oluşturarak fatura ödeme, yurtiçi/yurtdışı para transferi, mobil ödeme, paraya dönüştürülen ve ön ödemeli kart veya e-para hesabı aracılığı sunulan ödeme hizmetlerdir.

Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları: 6493 sayılı kanuna göre Bankalar, Elektronik Para Kuruluşları, Ödeme Kuruluşları ve Posta Telgraf Teşkilatı A.Ş. (PTT) ödeme hizmeti sağlayıcılarıdır.

Ödeme hizmet sağlayıcılarından bankalar ve PTT hakkında izahat yapmaya gerek duymamaktayız. Ancak “e-para kuruluşları” ile “ödeme kuruluşları” hakkında bilgi vermemiz faydalı olacaktır.

Elektronik para kuruluşları: Merkez Bankası’nın izniyle faaliyet gösteren (BELKİM ve CEMETE gibi) şirketlerdir. Bugün itibariyle 22 adet olan bu kuruluşların listesi Merkez Bankası internet sitesinde görülebilir.

Ödeme kuruluşları ise: Ödeme Hizmetleri Kavramı başlığı altında izah ettiğimiz ödeme hizmetlerini sunmak için BDDK izniyle kurulan (MoneyGram, Western Union veya N Kolay gibi) şirketlerdir.

Elektronik para kavramı: E-para, merkez bankaları tarafından çıkarılan paranın elektronik formatlara dönüştürülerek ödemelerde kullanılır hale getirilmesidir. Elektronik para, banknotun dijital temsilcisidir.

Gündelik hayatımızda e-paraları, debit kart hizmetlerinde, yemek kartları ve telefon kartları gibi önceden yüklemeli kartlarda kullanılmaktayız.

2.1 Kripto Varlıkların Ödeme Hizmetleri ve E-Para İhracında Kullanılması Yasaklanmıştır.

Ödeme hizmeti sağlayıcılarının, ödeme hizmetlerinde ve elektronik para ihracında kripto varlıkları doğrudan yada dolaylı olarak kullanılacağı iş modelleri geliştirmeleri ve bu iş modellerine yönelik hizmet vermeleri yasaklandı.

2.2 Ödeme ve E-para Kuruluşlarının Kripto Varlık Platformlarına Fon Aktarmaları Yasaklanmıştır.

Ödeme ve e- para kuruluşlarının, kripto varlıklara ilişkin alım satım, saklama, transfer veya ihraç hizmeti sunan platformlara veya bu platformlardan yapılacak fon aktarımları yasaklanmıştır.

Bankalar bu yasak kapsamına dahil edilmemiştir. Dolayısıyla bankalardan kripto para borsalarına para aktarılmasına yasak getirilmemiştir.

3. Sonuç

Bu düzenlemeyle kripto varlıkların değişim aracı olarak kullanılması yasaklanmaktadır. Böylece kripto varlıkları “para” tanımına yaklaştıran “değişim aracı olma” özelliği ortadan kaldırılmaktadır.

Kripto varlıklar, sadece yatırım aracı olarak varlığını sürdürebilecektir. Kripto varlıkların alım-satımı yasaklanmamakta, yatırım aracı olarak kullanılmasına engel getirilmemektedir.

Bu yasaklamalar nedeniyle, kripto paraların şirketlere sermaye olarak konması, kripto para cinsinden icra takipleri yapılması da tartışılır hale gelecektir.

Merkez Bankalarından bağımsız olarak üretilen kripto paralar, Merkez Bankaları tarafından üretilen paranın yerine “göz koyduklarından” devletler para olarak kullanılmalarını engellemeye çalışacaklardır.

Bu tür düzenlemelerin başka devletlerden de geleceği anlaşılmakta. Böylece devletler, egemenlik hakkı olarak gördükleri para ihracını, sadece kendi tekellerinde tutmaya devam etme niyetlerini ortaya koymaktadırlar.

TİLEGAL AVUKATLIK BÜROSU

Bu belge sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Tüm hakları TİLEGAL Avukatlık Bürosu'na aittir. Kısmen dahi olsa izinsiz kullanılamaz. Genel hukuki konularla ilgili olarak hazırlanan bilgi notu, somut hukuki problemlere doğrudan uygulanmayabilir. Somut uyuşmazlıklarınız için hukuk danışmanlarınıza başvurmanızı tavsiye ederiz.